

Vladimir Bratuž . Majda Dobravna Lajovic . Magda Fornazaric Kocmuk . Marta Ivansek Nives Kalin Vrhovar Juta Kralc Štefka Mušič . Dušana Santel Kanoni · GIZELA ŠUKLJE . Branka Lencig Novak

Gizela Šuklje

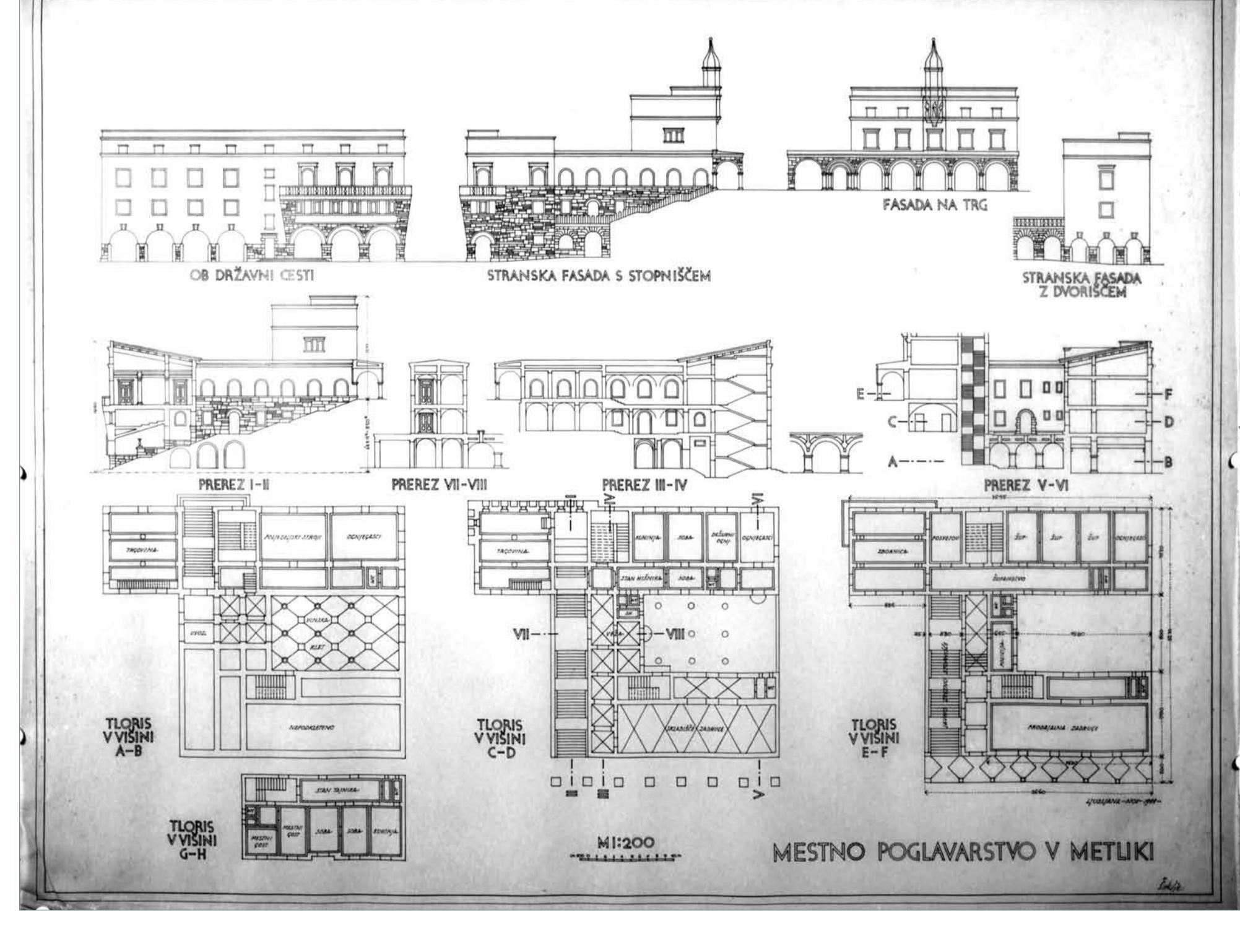
1909, Jelsa na Hvaru – 1994, Ljubljana

Gizela Šuklje je na Tehniški fakulteti v Ljubljani diplomirala leta 1932 pri prof. Jožetu Plečniku kot prva diplomantka pod njegovim mentorstvom. V letih 1933/34 se je s francosko državno štipendijo izpopolnjevala na Institut d'Art et d'Archéologie na Sorboni v Parizu, sočasno pa delala v ateljeju Augusta Perreta (1874–1954). Ob vrtnitvi v Ljubljano je postala asistentka-volontterka na Univerzi Kralja Aleksandra I., delala pa je tudi v Plečnikovem studiu. Strokovni izpit je opravila v Beogradu leta 1938, kasneje pa je dobila stalno zaposlitev na gradbenem oddelku Mestne občine Ljubljana. Leta 1946 je postala profesorica na Državni obrtni šoli (danes Srednja šola za oblikovanje in fotografijo), kasneje je bila tam ravnateljica (1969–1973). Delovala je na več področjih kot so arhitektura, notranje oblikovanje, oblikovanje knjig, urbana in krajinska arhitektura, poučevanje ter snovanje nagrobnikov in javnih spomenikov, kar jo uvršča med najpomembnejše pionirke slovenske arhitekture.

Gizela Šuklje graduated in Faculty of Technology in Ljubljana in 1932 in a seminar by Prof. Jože Plečnik. She was his first female student to graduate at Ljubljana University. Šuklje won the French national scholarship to study at the Institut d'Art et d'Archéologie at the Sorbonne in Paris 1933/34, and worked in the atelier of architect Auguste Perret (1874–1954) at the same time. Upon her return to Ljubljana she became an assistant volunteer at the University of King Alexander I and also worked in Plečnik's studio. She passed her professional architectural exam in Belgrade in 1938 and later obtained a permanent position at the Ljubljana Magistrate building department. The post enabled her to collaborate with her former teacher on some of Ljubljana's most important projects of the 1930s and 1940s. In 1946, Šuklje became a professor at the State School for Handicrafts in Ljubljana (the present-day High School for Design and Photography), later becoming headmistress (1969–1973). The documents attest to her broad creativity, which spanned a variety of fields such as architecture, interior design, book design, urban planning, landscaping, writing, teaching and the conceiving of tombstones and public monuments, firmly placing her amongst the foremost female pioneers in Slovenian architecture.

Dela (izbor) / Works (selection)

- Projekt za otroško igrišče v parku Tivoli in nadstrešek nad vhodom v odprto športno igrišče (porušena 1961), (sodelavka Jožeta Plečnika) / Projects for the Tivoli Park children's playground and the canopy over the entrance to the open air sports grounds (demolished in 1961), (assistant to Jože Plečnik), Ljubljana, 1933
- Slavnostna tribuna na Plečnikovem stadionu (soavtorstvo z Jožetom Plečnikom) / Celebratory stands at the town Stadium (co-authorship with Jože Plečnik), Ljubljana, 1935
- Načrti za vilo Epos (sodelavka Jožeta Plečnika) / Villa Epos plans (assistant to Jože Plečnik), Bled, 1936
- Načrti za notranje okrasje, vključno z božjim grobom in oltarjem Marijinega oznanjenja v cerkvi Svetega Antona Padovanskega (sodelavka Jožeta Plečnika) / Plans for the interior decoration including the Holy Tomb and the altar of the Annunciation for the church of Saint Antony of Padua (assistant to Jože Plečnik), Beograd, 1936
- Prvi načrti za pokopališče Žale (sodelavka Jožeta Plečnika) / First plans for Žale Central Cemetery (assistant to Jože Plečnik), Ljubljana, 1937
- Osrednja ljubljanska tržnica (sodelavka Jožeta Plečnika) / The Central Market (assistant to Jože Plečnik), Ljubljana, 1939–1941
- Urbanistični načrt za Metlico (delno v soavtorstvu z Jožetom Plečnikom) delno realizirano / Urban plan of Metlika (initially in collaboration with Jože Plečnik), 1945
- Mestni park / Town park, Metlika, 1953/54
- Mestni park / Town park, Krško, okoli / around 1957
- Spomenik NOB / NOB monument, Bojanci, 1978

Urbanistični načrt Metlike / Urban Plan of Metlika, 1944–1945

Prvi urbanistični načrt za Metlico izstopa izmed njenih samostojnih arhitekturnih projektov. Bržkone pobudnica načrtov, saj je bila po rodu iz Metlike, je Gizela Šuklje na začetku (1943) še sodelovala z Jožetom Plečnikom, nato pa delo nadaljevala samostojno. Arhitektka je izdelala podrobne načrte ne le za oblikovanje javnih prostorov in delno preoblikovanje ulic, temveč tudi za Mestno hišo, javno kopališče in mestno šolo, čeprav je bil izveden le projekt za park pred metliškim gradom (danes dom Belokranjskemu muzeju).

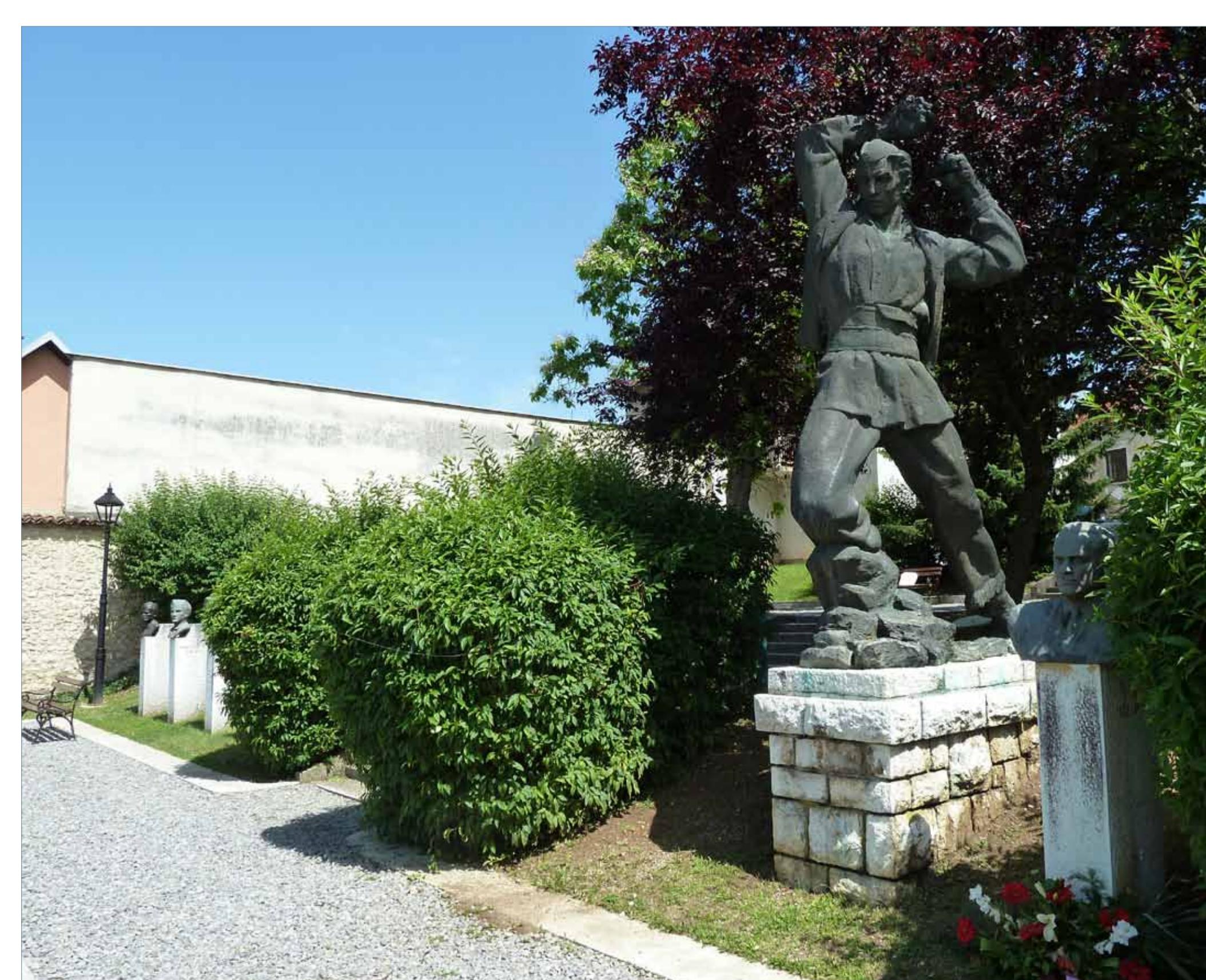
Slavnostna tribuna na stadionu za Bežigradom / Celebratory Stands for the Bežigrad Stadion, 1935, Ljubljana

Načrt stadiona je pripravila že v svoji diplomske nalogi. Ko je bil arhitekt Plečnik leta 1935 povabljen k projektu stadiona za Evharistični kongres, je slavnostno tribuno zasnoval skupaj s svojo nekdanjo študentko Giselo Šuklje. Tribuna je bila zgrajena ob krajski, zahodni strani stadiona in jo sestavljalata masivno, kamnitno rustikalno pritličje in v nasprotju z njim odprto prvo nadstropje, ki je na vsaki strani podprtlo s štirimi dorskimi stebri.

Architectura Perennis, Ljubljana 1941

Gizela Šuklje je bila izjemno spretna in nadarjena risarka. Njene risbe Plečnikovih projektov so bile objavljene v zbirkah esejev Architectura Perennis (1941) in Napor (1955) in predstavljajo izjemen prispevek k slovenskemu arhitekturnemu risanju. Delo Architectura Perennis ima na naslovni risbi jezuitskega samostana v Osijeku, delo Gisele Šuklje. Profesor se ji je na koncu knjige zahvalil s posvetilom: "Ljubo mi je, da se morem nazadnje ob tej priložnosti spomniti ... dolga leta in še danes zveste sotrudnice gosp. Gisele Šuklje".

Viri / Sources: Arhitekturna zbirka MAO, Arhiv Gisele Šuklje | Damjan Prelošek, Gisela Šuklje, *Delo*, 12.11.1994, p. 8 | Bogo Župančič, Zapoščina arhitektes Gisele Šuklje (1909–1994), *Večer*, 28.10.2009, p. 15 | Bogo Župančič, Urbanistični načrt Metlike (1944–1945), Metlika, Gisela Šuklje in Jože Plečnik, Matevž Čelik, Maja Vardjan in Bogo Župančič, *Pod Skupno streho. Moderne javne zgradbe iz zbirke MAO in drugih arhivov*, Ljubljana, 2013, pp. 70–75.

Besedilo / Text: Helena Seražin

V ospredje: pionirke slovenske arhitekture in oblikovanja